

Synemännens utlåtande

avgivet vid syneförrättning enligt vattenlagen avseende företag för torrläggning av vattenskadad mark tillhörande byarna Applerum, Skälby och Nygårde samt Christinelunds egendom i Arby socken av Kalmar län, år 1927.

Mom. 1.

Förordnande.

Den 2 augusti 1926 utfärdade Länsstyrelsen i Kalmar län förordnande för undertecknad statens lantbruksingeniör att på ansökan av Anders Peterssons sterbhus och Aug. Wulff ifrågavarande förrättning i laga ordning verkställa och fullborda.

Mom. 2.

Företagets ändamål, omfattning och läge.

Sökandena hava yrkat på dikens upptagande för fullständig torrläggning av deras i företaget ingående odlade eller odlingsbara marker. Med hänsyn till föreliggande yrkande hava synemännen föreskrivit till upptagande de diken som å hithörande plankarta markerats med heldragna röda linjer. Dikenas djup äre bestämda med hänsyn till att företaget avser höjning av jordens alstringsförmåga intill ett torrlägningsdjup av 1,2 meter. Markerna ifråga äro belägna omkring

2 km. nordväst om Arby sockens kyrka. Dikena äro å hithörande ritningar betecknade med bokstäverna A-B-C-D och C-E. Företaget är beläget inom det nederbördsområde, som i K. K. den 13 april 1922, betecknats med n:r 78. I övrigt hänvisas till bifogade översiktskarta, bil. 1. till detta utlåtande.

Mom. 3.

Laga hinder.

Emot förrättningens handläggande eller företags utförande har något laga hinder ej blivit anmält och har sådant hinder ej heller av synemännen kunnat utrönas.

Mom. 4.

Företagets beskaffenhet.

Synemännen anse att företaget är att hänföra till dikning varom stadgas 17 kap. 1-36 §§. vattenlagen. Synemännen anse att dikning å nedanförliggande mark enligt 7 kap. 3 § vattenlagen icke behöver verkställas.

Mom. 5.

Fall, vattenmängd, dimensioner m. m.

Av hithörande profilritningar och planritning, på vilken senare markens höjdläge över avvägningens nollplan finnes utsatt med blå siffror, framgå lutningsförhållandena m. m. Av profilritningen fram-

går jämväl det bottenfall, som föreskrivits å de olika dikessträckorna, i det att bottenlinjens höjdläge över förenämnda nollplan finnes angivet med röda siffror omedelbart under bottenlinjen. Dikenas dimensioner och fall framgå av profil- och sektionsritningarna. Minsta bottenlutningen utgör 1:1000. Bottenbredden är å dikessträckan A-B 1 m., å dikessträckan B-C-D 0,5 m. och å dikessträckan C-E 0,3 m. Å dikessträckan A-B-C-D är sidolutningen 1:1,50 och å dikessträckan C+E 1:1,25. Vattensamlingsområdet för sträckan A-B utgör 17,5 kvadratkilometer och för sträckan B-C-D 8,38 kvadratkilometer och har med en beräknad avrinning av 0,08/har vattnet beräknats framrinna vid ett vattendjup av 0,9 meter. För sträckan C-E är vattensamlingsområdet obetydligt varför torrlägningsdjupet som erfordras för dränering ävensom praktiska hänsyn till grävningens utförande och dikets bestånd fått avgöra dikets dimensioner.

Mom. 6.

Broar.

Företaget medför ombyggande av 2 st. ägovägsbroar samt förstärkning av en landsvägsbro. Dessa arbeten skola utföras enligt uppgjorda ritningar och bekostas av de dikande med det undantag att landsvägens ägare enligt åtagande betalar ett bidrag av femtio kronor till förstärkningen av landsvägsbron.

44

Mom. 7.

Uppskattning av båtnaden.

Enligt bestämmelserna i 60 § 10 kap. vattenlagen hava synemännen för utrönande av värdet av den genom företagets utförande uppkommande båtnaden uppskattat marken såväl i dess skick före företaget som och i det skick, vari den antages komma efter företagets fullbordan. För den skull har planritning upprättats efter nymätning av det vattenskadade området, varefter dettas höjdläge utrönts genom avvägning, varjämte dess naturliga godhet och beskaffenhet undersökts. Som vattenskadad har den mark intagits, som under rådande förhållanden ej varit torrlagd till 1,2 meters djup. Synemännen hava åsatt varje särskild ägofigur ett visst värde dels i dess nuvarande tillstånd som och i det tillstånd vari marken väntas komma att befinna sig efter företagets fullbordan. Markens nuvarande värde har erhållits genom att multiplicera det åsatta blivande värdet med ett torrlägningsgradtal, som uträknats på grund av varje figurs medelhöjdläge. De nya dikenas bottenlinjer hava utlagts så att torrläggning kan åstadkommas till 1,2 meters djup.

Vid uppskattning av båtnaden hava synemännen i möjligaste mån beaktat alla de omständigheter, som ansetts kunna inverka

på båtnadsbeloppets storlek. I övrigt hänvisa synemännen till den upprättade värderingslängden.

Mom. 8.

Ersättningar.

Såvitt vederbörande jordägare ej annorledes bestämma stadga synemännen med stöd av 5 § 7 kap., 64 § 10 kap., och 119 § 9 kap. vattenlagen dels att ersättning för jord som åtgår till utvidgande av diket skall utgå i överensstämmelse med den upprättade jord-ersättningslängden, vilken bilagts protokollet, dels ock att ersättning för jord som åtgår till jordupplag skall ersättas efter jordens fulla värde efter företaget sådant detta värde är upptaget i värderingslängden. De belopp, som skola utgå som ersättning för jordupplag skola efter uppmätning och sedan företaget blivit fullbordat men innan jordvallarna blivit borttagna uträknas av tvenne ojäviga män eller om någon delägare det fordrar av statens inom distriktet tjänstgörande lantbruksingenjör. I övrigt hänvisas till förenämnda 5 § 7 kap. vattenlagen. Dessa ersättningsbelopp skola gäldas av delägarna efter samma grunder, som gälla för fördelning av kostnaderna för dikningsarbetets utförande. Ersättning för jordupplag medför dock ej dikningsföretagets äganderätt till jorden utan utgör ersättningsbeloppet endast ersättning för det

intrång som jordägaren lider genom jordvallars uppläggande å hans mark. Borttager jordägaren själv jordvallarna äger han sålunda sedan bruka jorden, men är skyldig att vid rensningar ånyo tåla jordvallars uppläggande.

Skulle genom företagets utförande skada eller intrång vilket synemännen ej förutsett, vållas någon, äger denne att inom fem år, räknat från i detta utlåtande angivna eller ock sedermera i anledning av sökt anstånd bestämda tiden för företagets fullbordan till Söderbygdens vattendomstol ingiva sina ersättningsanspråk. Härutinnan hänvisa synemännen till stadgandet i 57 § 7 kap. vattenlagen.

Mom. 9.

Framtida underhållet.

Beträffande framtida underhållet hänvisa synemännen till bestämmelserna i 34 § 7 kap. vattenlagen. Kostnaderna för underhållet skola fördelas enligt samma grunder som gälla för deltagande i kostnaderna för arbetets utförande med undantag för att bestämmelserna i 27 § 7 kap. vattenlagen icke i detta fall skola lända till efterrättelse. Rensningar skola verkställas, så snart detta visar sig vara av nöden och någon delägare styrker behovet av rensningars vidtagande. All dämning av diken vare förbjuden såvida den ej sker i samband med rensning, och dämmande hinder, av vad slag de vara må,

skola avlägsnas i den ordning som angående rensning blivit bestämt.

Mom. 10.

Arbetsplan och arbetstid m. m.

Med stöd av 62 § 10 kap. vattenlagen bestämma synemännen

att företaget skall benämnas "Applerum-Nygärde torrlägningsföretag av år 1927;"

att arbetena må taga sin början omedelbart sedan denna förrätt-
ning vunnit laga kraft och anmälan om styrelseval gjorts hos
Länsstyrelsen i Kalmar län;

att arbetet skall vara fullbordat inom ~~4~~ år från den dag
denna förrättning vunnit laga kraft, delägarna obetaget att
bringa företaget till fullbordan dessförinnan. Beträffande
möjligheterna och sättet för utsättande av ny tid för före-
tagets fullbordan hänvisa synemännen till stadgandet i 58 §
7 kap. vattenlagen;

att företaget skall utföras i full överensstämmelse med det upp-
rättade förslaget;

att de ur avloppen uppkastade jordmassorna skola uppläggas till
ungefärlig lika storlek och godhet på ömse sidor om avloppen
och ej läggas närmare dikeskanterna än 0,8 meter samt ej
givas brantare lutning mot diket än 1:1;

att bankarna skola omedelbart efter uppkastandet genomgrävas på

för ytvattnets fria avrinnande lämpliga ställen, t. ex. vid i

avloppen inmynnande tegdiken eller svackor i marken, dock på

mindst var 50 meter;

att avsyning av arbetena skall, om någon delägare i företaget det

fordrar, verkställas av statens lantbruksingenjör;

att de fixpunkter till ledning vid arbetenas utförande och framtida

rensningar som inhuggits i form av kors eller ringar i jord-

fasta stenar icke få rubbas;

att allt gemensamt arbete skall utföras å entreprenad, och skola

delägarna antingen efter utlysande av arbetet å entreprenad-

auktion eller infordrande av skriftliga anbud, bortlämna ar-

betet.

Mom. 11.

Styrelse för företaget.

På grund av bestämmelserna i 61 § 7 kap. och 72 § 10 kap. vattenlagen uppdraga synemännen åt lantbr. August Wulff, Applerum pr.

Wassmolösa, att i föreskriven ordning utfärda kallelser till samman-

träde för val av styrelse för företaget. Kallelse till sammanträde

skall enligt 64 § 7 kap. vattenlagen antingen skriftligen delgivas

samtliga delägare i företaget minst en vecka före sammanträdet eller

och minst fjorton dagar därförut kungöras i Arby sockens kyrka samt

minst en av ortens tidningar. Beträffande sammanträdet skall i tillämpliga delar gälla föreskrifterna i 22 § 3 kap. vattenlagen. Anmälan om styrelsens sammansättning skall ingivas till Länsstyrelsen i Kalmar län. Beträffande rösträtt hänvisas till 64 § 7 kap. vattenlagen enligt vilken delägare äger rösträtt efter det andelstal som sämligt 23-26 §§ och 29 § 7 kap. vattenlagen är avgörande för hans skyldighet att taga del i kostnaden för företaget.

Synemännen hänvisa i övrigt till bestämmelserna i 13, 15, 17-21 och 23-25 §§ 3 kap. vattenlagen varvid är att beakta de särskilda stadganden som givas i 63 och 65 §§ 7 kap. vattenlagen.

Synemännen uppdraga åt lantbrukaren August Wulff att som ägare till 1/4 mantal Applerum nr 1¹ mottaga och förvara till förrättningen hörande kartor och handlingar och skola dessa kartor och handlingar förvaras å nyssnämnda fastighet.

Mom. 12.

Kostnadernas fördelning.

Några sådana förhållanden som föranleda uppdelningar i avdelningar enligt bestämmelserna i 24 § 7 kap. vattenlagen föreligga ej, varför delägare i företaget skall deltaga i kostnaden för företagets utförande i mån av den båtnad hans mark därigenom beredes.

Som bilaga 2 till detta utlåtande fogas kostnadsför-

delningslängd upptagande varje fastighets procentiska andel i samtliga med företaget förenade kostnader.

Delägare i företaget som ej sökt förrättningen vare dock jämlikt 27 § 7 kap. vattenlagen icke pliktig vidkännas större bidrag till kostnaden för dikningen än som svarar mot värdet av den båtnad hans mark därigenom beredes.

Kostnaderna för denna förrättning skola jämlikt 30 79-80 §§ 10 kap. vattenlagen förskjutas av sökandena och fördelas mellan delägarna i företaget enligt enahanda grunder som gälla för fördelningen av kostnader för själva företaget, dock utan sådan begränsning, som omförmäles i 27-28 §§ 7 kap. vattenlagen. I nedan intagna kostnadsfördelningslängd har jämväl kostnaden för förrättningen blivit fördelad.

Mom. 13.

Besvärshänvisning.

Missnöje med detta utlåtande eller med förrättningen i övrigt kan anföras genom ingivande av besvärsskrivelse i tre exemplar till Söderbygdens vattendomstol, Stockholm, inom sextio dagar från denna dag räknat. I besvären skola fullständigt upptagas alla klagandens påståenden och skälen härtill, och skola till besvären fogas de handlingar klaganden vill åberopa till stöd för ändringssökandet. I övrigt hänvisas

till 85 § 11 kap. vattenlagen.

Applerum den 22 juli 1927

Ernst Jönsson

Statens lantbruksingenjör

Biträdande gode män:

Peter Edm. Karlberg

August Pettersson

Registernummer	Littera å kartan	Hemmanstal	By och jordägare	Sökande och med dem ilställda	Areal			Markens uppskattade värde	
					Åker <i>har</i>	Äng och odlingsmark <i>har</i>	Annan mark <i>har</i>	Nuvarande värde	Blivande värde
								Kronor	Kronor
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
21	A	1	<u>Äppelrum</u> Staten (f.d. bortfälle) arr. H. Danielsson		15,45		0,05	15 386,75	20 793:-
87	D	1/2	<u>Skälby</u> Hector Johansson		0,20			266:-	280:-
82	Ba	1/4	<u>Skälby</u> August Wulff	sök	3,45			4 357,05	4 651:-
12	C	1/2	<u>Skälby</u> Arby kommun		2,62	0,50		2 403,80	3 768:-
74	Bb	3/4	<u>Äppelrum</u> August Wulff	sök	1,82			1 617,75	2 279:-
13	Bc	1/4	<u>Kygårde</u> August Wulff	sök	2,13			2 222,40	2 938:-
	E		<u>Christinälund</u> Anna Rappre		2,53	0,28		2 594,70	3 188,40
16	F	1/4	<u>Kygårde</u> Christian Nilsson		2,16		0,32	1 147,60	1 612,80
13	Bc	1/4	<u>Kygårde</u> August Wulff	sök	1,84		0,11		
			<u>Summa</u>		32,20	0,78	0,48	29 996,05	39 510,20

Förbättrings- värde	Andel i kostnaden för syneförrätt- ningen m. m.		Beräknad andel i kostnaden för företags avdelningar, ~~sträcker~~							Summa delaktighet i företaget	
	Kronor	%	Kronor	gränsmått						Kronor	%
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
5406.25	56.821	359.44	2477.40							56.821	
14.-	0.148	0.94	6.45							0.148	
293.95	3.090	19.55	134.72							3.090	
1364.20	14.339	90.71	625.18							14.339	
661.25	6.950	43.97	303.02							6.950	
715.60	7.522	47.58	327.96							7.522	
593.70	6.240	39.47	272.06							6.240	
465.20	4.890	30.93	213.20							4.890	
9514.15	100.000	632.59	4360.-							100.000	
Applicerat den 22 juli 1927. J. J. J. J. J. Lyckö män: J. J											